

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino

Materia	Educación: Fundamentos didácticos e organizativos do ensino			
Código	V51G120V01101			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia forma parte do módulo temático "Procesos e Contextos Educativos", de carácter básico. Pretende que os alumnos e as alumnas poidan aproximarse á realidade educativa, de maneira que vaian adquirindo as competencias demandadas polos empregadores no século XXI. Tamén, aquelas que favorecen a implicación responsable e innovadora na educación, tanto en centros escolares como noutras posibles realidades educativa			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C9	Analizar a práctica docente e as condicións institucionais que a enmarcan
C10	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país e os condicionantes políticos e legislativos da actividade educativa
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C18	Participar na definición do proxecto educativo e na actividade xeral do centro atendendo a criterios de xestión de calidade
C21	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar no periodo 6-12
C26	Coñecer o currículo escolar destas ciencias
C35	Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas medioambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Tomar conciencia das propostas Europeas e universais, con espírito crítico, para poder colaborar no seu desenvolvemento e impulso, na medida que se considere adecuado no campo educativo. Coñecer a proposta dos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS). Exporse a posibilidade dun Pacto Educativo no noso ámbito estatal.	A3	B8 B12	C10 C17 C69	D2 D6 D14 D15
Coñecer as principais disposicións lexislativas educativas a nivel estatal e autonómico. Ter capacidade para identificalas, manexalas e xestionalas, de forma que se adquira unha dinámica suficiente para transferir o coñecemento do seu manexo, ante os cambios das mesmas.	A5	B1	C8 C9 C26 C35	D1 D2 D6 D7 D8 D16 D18
Coñecer os principais documentos institucionais de Centro, a importancia crave do Proxecto Educativo (PEC) e do Ideario de Centro, como eixo vertebrador de todas as accións que se deben levar a cabo no mesmo.	A5	B6 B8 B9 B10 B12	C8 C9 C18 C26 C64 C66	D1 D2 D3 D7 D8 D15 D18
Coñecer, analizar e asimilar a existencia dos diferentes órganos de goberno e coordinación dos centros educativos de Primaria e Infantil. Recoñecer as responsabilidades e implicacións de cada un no bo facer do centro educativo.	A3 A4	B6 B9 B12	C1 C8 C9 C64 C66	D1 D2 D6 D7 D8 D14 D15 D18 D22

Identificar as principais esixencias relacionadas cos requisitos mínimos, os servizos de atención á diversidade, complementarios e de recursos persoais dos centros educativos.	A5	B4 B6 B12	C9 C10 C21 C69	D2 D6 D8 D9 D15 D19 D22 D23
Situar a avaliación como un elemento de alta importancia, necesaria para desenvolver un proceso educativo adecuado e alcanzar a calidade e excelencia educativa. Coñecer os distintos significados, tipos, criterios, e modelos de xestión de calidade.	A1	B1 B6 B9 B10	C1 C8 C17 C64 C69	D1 D2 D7 D15
Abordar posibles situacións reais da vida dos centros educativos con obxectividade, cientificidade, iniciativa e espírito de colaboración entre os diferentes membros do centro. Ir adquirindo as competencias individuais necesarias para enfrontarse a unhas oposicións ou unha entrevista persoal na vida laboral, e no Traballo Fin de Grao da carreira.	A2	B6	C8 C9 C10 C64	D1 D2 D3 D7 D8 D16 D18 D22
Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Infantil para aplicalas na aula.	A3 A4	B1 B12	C64 C66	D1 D2 D3 D7 D8 D14 D15 D16 D18

Contidos

Tema	
INTRODUCCIÓN	Nocións introductorias: explicación da Guía Docente e outras consideracións.
1- FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	Fundamentos Educativos A organización como elemento de mellora A Europa do Coñecemento Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable (ODS) e educación
2- SUBSISTEMA *CONTEXTUAL	Os Poderes Públicos e a educación como servizo de interese público Sistemas Educativos
3- SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	Do Ministerio á Aula Centros Educativos
4- SUBSISTEMA ESTRUTURAL	Organización dos axentes educativos, recursos, espazos, horarios e actividades
5- SUBSISTEMA RELACIONAL	Participación nos centros educativos Potenciar unha cultura de centro que fomenta a corresponsabilidade Dimensións da relación Profesor-Alumno
6- SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN E LIDERADO	Liderado educativo Liberdade persoal: a vitoria privada como antecedente da pública
7- SUBSISTEMA DE CAMBIO/DESENVOLVO ORGANIZATIVO	A avaliación como elemento de mellora e de aumento de calidade Avaliación de centros Tipos e técnicas de avaliación
8- ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	Análise e experiencias

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	24	32	56
Aprendizaxe colaborativa	23	32	55
Presentación	4	2	6
Exame de preguntas obxectivas	1	32	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumnado traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e afondar na súa propia aprendizaxe.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o/a docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	
Aprendizaxe colaborativa	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	O alumnado entregará na data establecida ao longo do cuatrimestre as prácticas relacionadas co contido da materia que se irá explicando na aula.	30	A5		C26 C64 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D14 D15 D16 D18 D22
Aprendizaxe colaborativa	Traballo realizado colaborativamente.	20	A3 A4 A5	B8 B9 B10	C8 C9 C10 C17 C26	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D14 D15 D22
Presentación	Exposición oral do traballo colaborativo apoiándose nun multimedia.	10	A1 A2 A3 A5	B8 B10	C8 C9 C10 C17 C18 C26 C35 C64 C66	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D14 D15 D16 D23
Exame de preguntas obxectivas	Proba tipo test que poderá combinarse con preguntas de resposta curta o de desenvolvemento que versarán sobre os contidos da materia. Concretarase o longo do cuatrimestre. O examen realizarase presencialmente e na data publicada oficialmente na páxina web da escola	40	A1 A4	B1 B6 B9 B12	C26 C66	D1 D2 D3 D6 D8 D14 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para aprobar a materia en primeira convocatoria é necesario entregar en prazo e expor debidamente os traballos estipulados e superar as probas obxectivas sobre o contido da materia, cunha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos casos.

- Considérase alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ao 80% das clases presenciais; devandito alumnado deberá entregar en prazo os traballos prescritos e superar un exame específico sobre o contido da materia.

- Para superar a materia esíxese unha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos apartados suxeitos a avaliación.
- A cualificación dos traballos, en caso de ser positiva, terase en conta na convocatoria de xullo, non nas posteriores.
- As datas dos exames ordinarios e extraordinarios están dispoñibles na páxina web do centro.
- Unha vez que o profesorado entre na aula, pechado a porta e comezado a explicación da materia, non se poderá entrar na clase.
- Está prohibido utilizar o teléfono móbil na aula, salvo que por razóns pedagóxicas establézao o docente aínda que neste caso priorizárase o uso de computadores ou tablets. O alumnado que use o teléfono móbil será expulsado inmediatamente da clase.
- O alumnado que por motivos laborais non vaia a asistir ás clases terá que porse en contacto co/a docente no primeiros quince días de clase.
- Respectaranse rigorosamente as datas de entrega dos traballos. Non se recollerá ningún traballo fóra da data establecida.
- Terase en conta as faltas de ortografía para a avaliación tanto dos traballos realizados como do exame. Cada falta de ortografía descontará 0,2 da nota final.
- Non se responderá a correos electrónicos durante o período vacacional.
- O alumnado repetidor deberá acollerse aos criterios de avaliación da guía docente vixente neste curso escolar 2020/21.
- Para que conte a asistencia nas clases virtuais a cámara ten que estar encendida.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- Alonso, J., **Motivación y aprendizaje en el aula**, Aula XXI, 2000
- Blanco-Navarro, M., **La organización escolar**, CEU Ediciones, 2013
- Blanco-Navarro, M., **The dimension of the Teacher-Student relationship: frequent language and its conditioning factors**, 10 1(19), Multidisciplinary Journal of School Education, 2021
- Campo, A., **Herramientas para los directivos escolares. II**, Wolters Kluwer, 2012
- Constitución Española, 1978
- Decreto 374/1996, do 17 de outubro, **Reglamento Organico das escolas de educación infantil e dos Colexios de educación Primaria da comunidade autonoma de galicia**,
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, **Currículo de Educación Primaria da comunidade autonoma de Galicia**,
- Decreto 330/2009, do 4 de xuño, **Currículo da Educación Infantil na comunidade autonoma de Galicia**,
- Del Pozo, M., **Liderazgo. En Aprender hoy y liderar mañana**, Tekman Books, 2016
- Hernández-Castilla, R., Slater, C. y Martínez, J., **Los Objetivos de Desarrollo Sostenibles, un reto para la escuela y el liderazgo escolar**, 24(3), Profesorado. Revista de Curriculum y Formación de, 2020
- INEE, **Boletín de Educación del Instituto Nacional de Evaluación**, MEC,
- Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, **Ley Orgánica de Educación (Texto consolidado)**, BOE, 2021
- Melgarejo, X., **Gracias, Finlandia: qué podemos aprender del sistema educativo de más éxito**, Plataforma, 2015
- Montero, A., **Selección y evaluación de directores de centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012
- Muñoz, A.I., **Hacia una educación inclusiva universitaria por medio del Aprendizaje-Servicio de alumnos de ingenierías.**, Experiencias pedagógicas e innovación educativa: a, 2018
- Saint, D. y Funes, S., **Gestión eficaz de la convivencia en los centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012
- Torrego, J.C., **El plan de convivencia: fundamentos y recursos para su elaboración y desarrollo**, Alianza, 2010
- Vaello, O., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Prácticas externas: Practicum/V51G120V01981

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar/V51G120V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/V51G120V01103

Socioloxía: Socioloxía da educación/V51G120V01105

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Outros comentarios

Recoméndase encarecidamente a lectura detida e traballada da presente Guía Docente, consultando nas primeiras horas da mesma calquera dúbida que poida xurdir.

Tamén se recomenda -desde o momento en que o alumno ou a alumna tome conciencia de que desexa cursar dita materia- a consulta frecuente e variada dos Portais Educativos oficiais dispoñibles na web, especialmente o do Ministerio de Educación e o da Consellería Educativa de Galicia, así como a sección de Educación e Formación da Comisión Europa.

A familiarización coa Plataforma institucional a través da Intranet e Microsoft 365, da que poderán dispor unha vez matriculados na Escola Universitaria Maxisterio CEU de Vigo, será un requisito imprescindible para o desenvolvemento da materia; inclúe a aceptación das esixencias da mesma en canto a datos, uso de micrófonos, cámaras, etc. que se consideren necesarios para o desenvolvemento da mesma.